

INFORMACJA DLA ORGANIZATORÓW WYPOCZYNKU.

1. PODSTAWOWE ORAZ POMOCNE AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE ORGANIZACJI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY.

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 z późn. zm.) – zwaną dalej Ustawą.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2016 poz. 452 z późn. zm.) – zwane dalej Rozporządzeniem.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 869 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).
8. Ustawa z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1709).
9. Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 511).
10. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2211).
11. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 1084 z późn. zm.).
12. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147).
13. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021 z późn. zm.).
14. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.).
15. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988 z późn. zm.).

16. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz. U. z 2019 poz. 1412 z późn. zm.).
17. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1133 z późn. zm.).
18. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447).
19. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.).
20. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniu przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).
21. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem COVID-10, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.).
22. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2166).
23. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 z późn. zm.).

2. DEFINICJA WYPOCZYNKU.

1. Zgodnie z art. 92a ust. 1 Ustawy **przez wypoczynek** należy rozumieć wypoczynek organizowany dla dzieci i młodzieży w celach rekreacyjnych lub regeneracji sił fizycznych i psychicznych, połączony ze szkoleniem lub pogłębianiem wiedzy, rozwijaniem zainteresowań, uzdolnień lub kompetencji społecznych dzieci i młodzieży, trwający nieprzerwanie co najmniej 2 dni, w czasie ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej, w kraju lub za granicą, w szczególności w formie kolonii, półkolonii, zimowiska, obozu i biwaku.
2. Przepisom ustawy **nie podlega** wypoczynek organizowany dla dzieci własnych lub dzieci znajomych przez rodzinę lub osoby znane rodzicom osobiście (art. 92a ust. 2 Ustawy).
3. **Przez rodzinę**, o której mowa w ust. 2, należy rozumieć osoby spokrewnione albo osoby niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące (art. 92a ust. 3 Ustawy).

3. PODMIOTY UPRAWNIONE DO ORGANIZOWANIA WYPOCZYNKU.

Organizatorami wypoczynku mogą być (art. 92c ust. 1 Ustawy):

1. Szkoły i placówki,
2. Przedsiębiorcy wpisani do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych,
3. Osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne niż wymienione w pkt 1 i 2, organizujące wypoczynek w celu:
  - 1) niezarobkowym albo
  - 2) zarobkowym, jeżeli organizowany wypoczynek nie stanowi imprezy turystycznej, o której mowa w art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

4. WARUNKI, JAKIE ZOBOWIĄZANY JEST ZAPEWNIĆ ORGANIZATOR WYPOCZYNKU.

1. Organizator wypoczynku zapewnia:

- 1) bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku, w szczególności organizuje wypoczynek w obiekcie lub na terenie spełniającym wymagania ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz warunki higieniczno-sanitarne, określone w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, ochronie środowiska i Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w przypadku wypoczynku z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - organizuje wypoczynek w obiekcie lub na terenie dostosowanym do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności uczestników wypoczynku (art. 92c ust. 2 pkt 1 Ustawy);
- 2) kadrę wypoczynku, którą stanowią: kierownik wypoczynku i wychowawcy, a także w zależności od programu wypoczynku i realizowanych zajęć - trenerzy i instruktorzy sportu, rekreacji, animacji kulturalno-oświatowej, lektorzy języka i inne osoby prowadzące zajęcia podczas wypoczynku, które spełniają warunki określone w przepisach (art. 92c ust. 2 pkt 2 Ustawy);
- 3) dostęp do opieki medycznej w ramach świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub na podstawie umowy zawartej z lekarzem, pielęgniarką lub ratownikiem medycznym (art. 92c ust. 2 pkt 3 Ustawy);

- 4) program wycieczki i zajęcia dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczestników, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej i umiejętności (art. 92c ust. 2 pkt 4 Ustawy);
  - 5) żywienie zgodne z zasadami higieny żywienia określonymi w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia umiejętności (art. 92c ust. 2 pkt 5 Ustawy);
  - 6) bezpieczne korzystanie z wyznaczonego obszaru wodnego zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (art. 92c ust. 2 pkt 6 Ustawy);
  - 7) bezpieczne przebywanie w górach oraz na zorganizowanych terenach narciarskich zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich umiejętności (art. 92c ust. 2 pkt 7 Ustawy).
2. Organizator wycieczki **informuje rodziców** uczestnika albo pełnoletniego uczestnika wycieczki o warunkach organizacji wycieczki, w szczególności o terminie, miejscu lub trasie wycieczki, jego programie i regulaminie (art. 92j Ustawy).
  3. Organizator wycieczki **przechowuje** dokumentację dotyczącą zgłoszenia wycieczki i dokumentację wycieczki **przez okres 5 lat** od dnia usunięcia zgłoszenia z bazy wycieczki (art. 92h ust. 4 Ustawy).

5. ZGŁOSZENIE ZAMIARU ZORGANIZOWANIA WYPOCZYNKU.

1. Zgodnie z art. 92d ust. 1 Ustawy organizator wycieczki **jest obowiązany zgłosić** kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wycieczki zamiar zorganizowania wycieczki, z zastrzeżeniem art. 92e ust. 1 Ustawy.
2. W przypadku organizatora wycieczki posiadającego siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgłoszenia zamiaru zorganizowania wycieczki dokonuje się do kuratora oświaty właściwego ze względu na lokalizację wycieczki (art. 92d ust. 2 Ustawy).
3. Zgłoszenia wycieczki można dokonać **od dnia 1 października danego roku** w przypadku wycieczki organizowanego w okresie **ferii zimowych oraz zimowej przerwy świątecznej** oraz **od dnia 1 marca danego roku** w przypadku wycieczki organizowanego w okresie **ferii letnich oraz wiosennej przerwy świątecznej**.

4. Aby dokonać zgłoszenia wypoczynku należy:
- 1) wejść na stronę <https://wypoczynek.mein.gov.pl/>
  - 2) w przypadku nowych organizatorów zarejestrować się jako organizator i zapoznać się z [instrukcją](#), natomiast w przypadku organizatorów posiadających już konto zalogować się;
  - 3) przy pomocy aplikacji internetowej wypełnić on-line formularz. Odpowiedni formularz elektroniczny zamieszczony w bazie wypoczynku należy wypełnić i wysłać poprzez wybór odpowiedniego typu zgłoszenia. **Nie jest to jednak równoznaczne ze złożeniem zgłoszenia.** Aby zgłoszenie było prawidłowo dokonane, organizator powinien:
    - a) w przypadku zgłoszenia w formie papierowej:
      - wydrukować wersję zgłoszenia identyczną z zatwierdzoną,
      - podpisać wydrukowane zgłoszenie,
      - złożyć osobiście w siedzibie kuratorium lub przesłać na adres:
Kuratorium Oświaty w Opolu
ul. Piastowska 14
45-081 Opole,
    - b) w przypadku zgłoszenia w formie elektronicznej:
      - uwierzytelnić zgłoszenie przy pomocy elektronicznego podpisu lub potwierdzonego profilu zaufanego e-PUAP,
      - wysłać zgłoszenie za pomocą systemu bazy wypoczynku.

UWAGA!

Za datę złożenia zgłoszenia w formie papierowej przyjmuje się datę nadania zgłoszenia u operatora pocztowego lub – w sytuacji złożenia osobistego – datę złożenia w siedzibie kuratorium.

Za datę złożenia zgłoszenia w formie elektronicznej przyjmuje się automatyczną datę nadania przez system bazy wypoczynku podpisanego elektronicznie formularza zamieszczonego w bazie wypoczynku.

5. Zamiar zorganizowania wypoczynku zgłasza się nie później niż na (§ 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia):
- 1) **21 dni** przed terminem rozpoczęcia wypoczynku;
  - 2) **14 dni** przed terminem wypoczynku w formie półkolonii i wypoczynku za granicą;
  - 3) **7 dni** przed terminem rozpoczęcia wypoczynku, **ale tylko w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi**, np. koniecznością organizowania działań adresowanych do dzieci i młodzieży w związku z negatywnymi skutkami

wystąpienia klęsk żywiołowych, organizowania wypoczynku ze środków publicznych na organizację wypoczynku.

6. Do zgłoszenia wypoczynku organizowanego w kraju dołącza się:

- 1) w przypadku organizowania wypoczynku w obiekcie hotelarskim lub innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie, o którym mowa w art. 35 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych – kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej (§ 2 ust. 5 pkt 1 Rozporządzenia);

UWAGA!

Opinia właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzająca spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej, **ważna jest 3 lata od dnia jej wydania, jeżeli warunki ochrony przeciwpożarowej obiektu lub terenu nie uległy zmianie bądź jeżeli w opinii nie wskazano innego okresu. Opinia musi być ważna na cały okres trwania wypoczynku.**

- 2) w przypadku organizowania wypoczynku w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku, z wyłączeniem wypoczynku organizowanego w szkołach i placówkach (§ 2 ust. 5 pkt 2 Rozporządzenia):
  - a) szkic poszczególnych pomieszczeń obiektu, z określeniem ich funkcji, w szczególności pomieszczenia do spania, stołówki, pomieszczeń do zajęć wychowawczo-rekreacyjnych i sanitariatów,
  - b) kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- 3) w przypadku organizowania wypoczynku bez stałej infrastruktury komunalnej, w szczególności wypoczynku organizowanego w formie biwaku (§ 2 ust. 5 pkt 3 Rozporządzenia):
  - a) szkic sposobu zagospodarowania terenu przeznaczonego na wypoczynek, w szczególności rozmieszczenia poszczególnych części: mieszkalnej, żywieniowej, zespołu służby zdrowia i sanitariatów,
  - b) kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez teren wymagań ochrony przeciwpożarowej,

- 4) w przypadku organizowania wypoczynku o charakterze wędrownym – mapę trasy ze wskazaniem terminu i miejsca noclegu (§ 2 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia).
7. Do zgłoszenia wypoczynku organizowanego za granicą organizator wypoczynku dołącza (§ 2 ust. 5 pkt 6 Rozporządzenia):
1. w przypadku organizowania wypoczynku w obiekcie używanym okazjonalnie oraz bez stałej infrastruktury komunalnej – szkic poszczególnych pomieszczeń obiektu, z określeniem ich funkcji, w szczególności pomieszczenia do spania, stołówki, pomieszczeń do zajęć wychowawczo-rekreacyjnych i sanitariatów;
  2. w przypadku organizowania wypoczynku o charakterze wędrownym – mapę trasy ze wskazaniem terminu i miejsca noclegu;
  3. oświadczenie o zawarciu umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia za granicą na rzecz uczestników wypoczynku.
8. W przypadku organizacji stacjonarnych obozów pod namiotami obowiązują: [instrukcja w sprawie wymagań higieniczno-sanitarnych](#) oraz [wytyczne Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla harcerskich obozów pod namiotami](#).
9. W przypadku stwierdzenia braków lub nieprawidłowości w zgłoszeniu wypoczynku kurator oświaty wzywa niezwłocznie organizatora wypoczynku do ich uzupełnienia lub usunięcia w wyznaczonym terminie (art. 92d ust. 4 Ustawy).
10. Zgłoszenie wypoczynku uzupełnione lub poprawione w wyznaczonym terminie wywołuje skutki od chwili jego przedstawienia (art. 92d ust. 5 Ustawy).
11. Jeżeli zgłoszenie wypoczynku spełnia warunki określone w ustawie i przepisach, kurator oświaty umieszcza je niezwłocznie w bazie wypoczynku (art. 92d ust. 6 Ustawy).
12. Wypoczynek może się odbyć wyłącznie po umieszczeniu zgłoszenia wypoczynku w bazie wypoczynku (art. 92d ust. 7 Ustawy).

UWAGA!

Organizator wypoczynku nie może go realizować, jeżeli zgłoszenie posiada status zgłoszenia oczekującego, zgłoszenia do korekty. Zgłoszenie musi posiadać status zatwierdzone.

13. Jeżeli mimo wezwania, o którym mowa w ust. 9, organizator wypoczynku nie uzupełnił braków lub nie usunął nieprawidłowości stwierdzonych w zgłoszeniu wypoczynku, kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, **odmawia umieszczenia zgłoszenia wypoczynku w bazie wypoczynku** (art. 92d ust. 8 Ustawy).

14. Zgodnie z art. 92i Ustawy organizator wycieczki **zawiadamia niezwłocznie** kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wycieczki, a w przypadku organizatora wycieczki posiadającego siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - kuratora oświaty właściwego ze względu na lokalizację wycieczki, **o zmianach okoliczności objętych zgłoszeniem wycieczki.**
15. W przypadku **zatwierdzonego** już wycieczki, który z przyczyn losowych nie będzie realizowany należy dokonać **anulowania** zgłoszenia zgodnie z [załączonym wzorem](#).
16. **Kto organizuje wycieczkę pomimo braku umieszczenia jego zgłoszenia w bazie wycieczki podlega karze grzywny (art. 96a ust. 1 Ustawy).**
17. Tej samej **karze** podlega, kto nie dopełnia obowiązku informowania kuratora oświaty **o zmianach okoliczności objętych zgłoszeniem wycieczki**, o których mowa w art. 92d ust. 3 pkt 2 lit. b i c oraz pkt 5 Ustawy (termin wycieczki, adres wycieczki, miejsce lokalizacji wycieczki lub trasa wycieczki, z podaniem nazwy kraju w przypadku wycieczki organizowanej za granicą oraz imiona i nazwiska oraz funkcje osób wchodzących w skład kadry wycieczki, a także spełnianie przez te osoby warunków niezbędnych do pełnienia określonych funkcji) – art. 96a ust. 2 Ustawy.

UWAGA!

1. **Zgłoś wycieczkę w planowanym terminie, nawet gdy nie masz pewności czy dojdzie do skutku – zawsze możesz się wycofać lub dokonać zmian w zgłoszeniu.**
2. **Jeżeli po umieszczeniu zgłoszenia w bazie wycieczki nastąpiły zmiany, np. w kadrze, terminie, ilości uczestników, informacje należy przesłać pocztą tradycyjną na adres kuratorium, pocztą elektroniczną na adres kontakt@kuratorium.opole.pl bądź poprzez platformę e-PUAP zgodnie z [załączonym wzorem](#). Kopię zgłoszenia zmiany należy przekazać kierownikowi wycieczki.**
3. **W przypadku zatwierdzonego już wycieczki, który z przyczyn losowych nie będzie realizowany należy dokonać anulowania zgłoszenia zgodnie z [załączonym wzorem](#).**
4. **Należy usuwać z bazy wycieczki zgłoszenia, które nie będą realizowane.**

6. KRÓTKOTRWALY WYPOCZYNEK ORGANIZOWANY PRZEZ SZKOŁY LUB PLACÓWKI.

1. Jeżeli szkoła lub placówka zamierza zorganizować wypoczynek trwający **do 3 dni** dyrektor szkoły lub placówki zobowiązany jest dokonać zgłoszenia na [karcie wypoczynku](#) poprzez dostarczenie jej do organu prowadzącego oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny (art. 92e ust. 1 i 2 Ustawy).
2. Wypoczynek, o którym mowa w ust. 1, **może się odbyć wyłącznie** po zawiadomieniu organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką o zamiarze zorganizowania tego wypoczynku (art. 92e ust. 3 Ustawy).
3. Szkoła lub placówka przechowuje kartę wypoczynku przez okres 5 lat od dnia zakończenia wypoczynku (art. 92h ust. 5 Ustawy).

7. KADRA WYPOCZYNKU.

1. Kadre wypoczynku stanowią (art. 92c ust. 2 pkt 2 Ustawy):
  - 1) kierownik wypoczynku;
  - 2) wychowawca wypoczynku;
  - 3) w zależności od programu wypoczynku i realizowanych zajęć - trenerzy i instruktorzy sportu, rekreacji, animacji kulturalno-oświatowej, lektorzy języka i inne osoby prowadzące zajęcia podczas wypoczynku.
2. **Kierownikiem wypoczynku może być osoba, która** (art. 92p ust. 1 Ustawy):
  - 1) nie była karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii albo wobec której nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu;
  - 2) ukończyła 18 lat;
  - 3) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe;
  - 4) ukończyła kurs na kierownika wypoczynku;

- 5) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczo-wychowawczych, uzyskane w okresie ostatnich 15 lat.

WYJĄTKI OD POWYŻSZEJ ZASADY:

- **co najmniej wykształcenia średnie lub średnie branżowe** - nie dotyczy instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej przewodnika lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, pełniących funkcję kierownika wypoczynku w formach wypoczynku organizowanych przez organizacje harcerskie,
- **kurs na kierownika wypoczynku** - nie dotyczy osób zajmujących stanowiska kierownicze w szkołach lub placówkach oraz instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej podharcmistra lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej,
- **doświadczenie** - nie dotyczy nauczycieli oraz instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej podharcmistra lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

UWAGA!

Zgodnie z informacjami znajdującymi się na stronie Ministerstwa Edukacji i Nauki:

1. **doświadczeniem w wykonywaniu zadań dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczo-wychowawczych są umiejętności praktyczne i kompetencje nabyte w czasie pracy z dziećmi i młodzieżą, podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w placówkach**

oświatowych oraz opiekuńczych i wychowawczych w placówkach systemu pieczy zastępczej, a także w organizacjach pozarządowych realizujących statutowe zadania w obszarze oświaty, pomocy społecznej, kultury i sportu, udziału w stażach i praktykach zawodowych doskonalących warsztat pracy, realizacji wolontariatu, umożliwiającym profesjonalizm w realizacji powierzonych zadań,

2. za „nauczyciela” uznać należy osobę posiadającą wymagane kwalifikacje do zatrudnienia na stanowisku nauczyciela, a więc zarówno emerytowanego nauczyciela, jak i absolwenta szkoły wyższej, który uzyskał kwalifikacje do zatrudnienia na stanowisku nauczyciela w szkole lub placówce oświatowej.

3. Wychowawcą wypoczynku może być osoba, która (art. 92p ust. 2 Ustawy):

- 1) nie była karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii albo wobec której nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu;
- 2) ukończyła 18 lat;
- 3) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe;
- 4) ukończyła kurs na wychowawcę wypoczynku.

WYJĄTKI OD POWYŻSZEJ ZASADY:

- **co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe** - nie dotyczy instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej przewodnika lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, pełniących funkcję kierownika wypoczynku lub wychowawcy wypoczynku w formach wypoczynku organizowanych przez organizacje harcerskie,

- **kurs na wychowawcę wycieczki** - nie dotyczy nauczycieli, osób pracujących z dziećmi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które posiadają wykształcenie określone w art. 26 ust. 1 pkt 1 lit. a lub w art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej przewodnika lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz osób, które uzyskały tytuł trenera i instruktora sportu na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie w brzmieniu obowiązującym przed dniem 23 sierpnia 2013 r.
4. Zgodnie z zapisami rozporządzenia z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wycieczki dzieci i młodzieży **obowiązków kierownika wycieczki nie łączy się z obowiązkami wychowawcy wycieczki** (§ 5 ust. 3 Rozporządzenia).

NORMY ZATRUDNIENIA WYCHOWAWCÓW (§ 4 ust. 1-3 Rozporządzenia).

1. Liczba uczestników wycieczki pozostających **pod opieką jednego wychowawcy wycieczki nie może przekroczyć 20 osób.**
2. W przypadku grupy dzieci do 10 roku życia oraz grupy mieszanej, w której są dzieci do 10 roku życia, liczba uczestników wycieczki pozostających **pod opieką jednego wychowawcy wycieczki nie może przekroczyć 15 osób.**
3. Dopuszcza się udział nie więcej niż **2 uczestników niepełnosprawnych lub przewlekle chorych** w grupie pozostającej pod opieką jednego wychowawcy wycieczki, o których mowa powyżej.
4. W przypadku wycieczki organizowanego **wyłącznie dla dzieci niepełnosprawnych lub przewlekle chorych** liczba uczestników wycieczki w grupie pozostającej pod opieką jednego wychowawcy wycieczki powinna być zgodna z liczbą dzieci w oddziale szkoły specjalnej oraz oddziale specjalnym w szkole ogólnodostępnej, właściwej dla wieku tych uczestników:
  - 1) w oddziale dla dzieci z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – nie więcej niż 4;
  - 2) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – nie więcej niż 4;

- 3) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z wyłączeniem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – nie więcej niż 6;
- 4) w oddziale dla dzieci niesłyszących i słabosłyszących – nie więcej niż 8;
- 5) w oddziale dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – nie więcej niż 8;
- 6) w oddziale dla dzieci niewidomych i słabowidzących – nie więcej niż 10;
- 7) w oddziale dla dzieci z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – nie więcej niż 12;
- 8) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – nie więcej niż 16;
- 9) w oddziale dla uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności, o których mowa w pkt 1, 3, 4 i 6–8 – nie więcej niż 5.

W oddziale szkoły specjalnej liczba uczniów niedostosowanych społecznie i uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym wynosi nie więcej niż 16.

4. W zależności **od programu wypoczynku i realizowanych zajęć**, zajęcia te mogą być prowadzone przez trenerów i instruktorów sportu, rekreacji, animacji kulturalno-oświatowej, lektorów języka i inne osoby prowadzące zajęcia podczas wypoczynku, które spełniają następujące warunki:
  - 1) mają ukończone 18 lat,
  - 2) posiadają co najmniej wykształcenie średnie,
  - 3) posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizowania zajęć.

8. NADZÓR NAD WYPOCZYNKIEM ORGANIZOWANYM W KRAJU.

1. Nadzór nad wypoczynkiem organizowanym w kraju sprawuje **kurator oświaty właściwy** ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku (art. 92m ust. 1 Ustawy).
2. W ramach nadzoru kurator oświaty **zbiera i analizuje** informacje o stanie i warunkach realizacji wypoczynku na obszarze województwa, a także odpowiednio do potrzeb, **może** (art. 92m ust. 2 Ustawy):
  - 1) kontrolować wypoczynek w miejscu wypoczynku;
  - 2) żądać wglądu do dokumentacji wypoczynku w miejscu wypoczynku;
  - 3) żądać wglądu do dokumentacji wypoczynku po zakończeniu wypoczynku;
  - 4) występować do organizatora wypoczynku o informacje związane z organizacją i przebiegiem wypoczynku.

3. Kurator oświaty **zawiadamia organizatora** wypoczynku o przeprowadzeniu kontroli. Nie zawiadamia się o zamiarze przeprowadzenia kontroli, w przypadku gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem zdrowia lub życia uczestników wypoczynku, jest wynikiem wcześniej przeprowadzonej kontroli lub następuje z powodu otrzymanych skarg (art. 92m ust. 3 Ustawy).
4. **Kontrolę przeprowadzają** osoba lub osoby wyznaczone przez kuratora oświaty, na podstawie okazanego imiennego upoważnienia wydanego przez kuratora oświaty i po okazaniu legitymacji służbowej (art. 92m ust. 4 Ustawy).
5. Czynności kontrolnych **dokonuje się** w obecności organizatora wypoczynku lub kierownika wypoczynku albo osoby upoważnionej. Organizator wypoczynku oraz osoby wchodzące w skład kadry wypoczynku **są obowiązani** udzielać osobie przeprowadzającej kontrolę wszelkich potrzebnych informacji oraz zapewnić jej warunki sprawnego przeprowadzenia kontroli (art. 92m ust. 10 Ustawy).
6. Osoba przeprowadzająca kontrolę **sporządza protokół kontroli**, który podpisuje osoba przeprowadzająca kontrolę oraz organizator wypoczynku lub kierownik wypoczynku albo osoba upoważniona. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez organizatora wypoczynku lub kierownika wypoczynku albo osobę upoważnioną osoba przeprowadzająca kontrolę umieszcza w protokole informację o tym fakcie (art. 92m ust. 11 i 12 Ustawy).
7. Organizator wypoczynku lub kierownik wypoczynku albo osoba upoważniona **ma prawo zgłosić** pisemne umotywowane **zastrzeżenia** do ustaleń zawartych w protokole kontroli w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania (art. 92m ust. 13 Ustawy).
8. Organizator wypoczynku lub kierownik wypoczynku albo osoba upoważniona podczas kontroli **mają obowiązek** posiadania:
  - 1) zaświadczenie o zatwierdzeniu wypoczynku;
  - 2) wypełnionych kart kwalifikacyjnych uczestników wypoczynku;

UWAGA!

Karta kwalifikacyjna uczestnika wypoczynku musi być zgodna [z załącznikiem nr 6](#) do rozporządzenia w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży. Niedopuszczalne jest dokonywanie zmian na karcie (wg potrzeb organizatora). W związku ze zmianami w art. 92k w ust. 2 pkt 2 lit. g ustawy o systemie oświaty należy wykreślić zapisy dotyczące zgody na przetwarzanie danych osobowych.

- 3) kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;

UWAGA!

Opinia właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzająca spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej, **ważna jest 3 lata** od dnia jej wydania, jeżeli warunki ochrony przeciwpożarowej obiektu lub terenu nie uległy zmianie bądź jeżeli w opinii nie wskazano innego okresu. **Opinia musi być ważna na cały okres trwania wycieczki.**

- 4) dokumentów potwierdzających kwalifikacje zatrudnionej kadry pedagogicznej, w tym informację z Krajowego Rejestru Karnego lub oświadczeń o niekaralności;

UWAGA!

Oświadczenie o niekaralności za przestępstwa, o których mowa w punkcie 7 (KADRA WYPOCZYNKU) ust. 2 pkt 1 może złożyć tylko i wyłącznie **osoba jednocześnie zatrudniona na podstawie przepisów**, które przewidują warunek niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie. Oświadczenie powinno być aktualne i złożone na piśmie.

Informacja z Krajowego Rejestru Karnego zachowuje ważność przez okres 12 miesięcy od dnia jej wydania.

- 5) szkic poszczególnych obiektów z określeniem ich funkcji (jeżeli dotyczy danego wycieczki);
- 6) plan pracy, rozkład dnia oraz program wycieczki;

UWAGA!

Program wycieczki nie jest rozkładem dnia. W programie należy uwzględnić rodzaj realizowanych zajęć podczas wycieczki, a także, jeżeli przewiduje to program, wycieczkę zagraniczną.

- 7) uzupełnione dzienniki zajęć poszczególnych grup;

UWAGA!

Dziennik zajęć musi być zgodny [z załącznikiem nr 5](#) do rozporządzenia w sprawie wycieczki dzieci i młodzieży.

- 8) zakresy czynności wychowawców wycieczki oraz innych pracowników (trenerów, instruktorów sportu, rekreacji, animacji kulturalno-oświatowej itp.);

- 9) regulaminy opracowane odpowiednio z uwzględnieniem specyfiki wycieczki, np. obozy żeglarskie, sportowe itp.;
- 10) dokumentację medyczną (zeszyt/rejestr wypadku, w którym odnotowuje się każdą udzieloną pomoc medyczną);
- 11) dokumentację świadczącą o kontroli wykonywania obowiązków przez wychowawców, trenerów i instruktorów sportu, rekreacji, animacji kulturalno-oświatowej, lektorów języka i innych osób prowadzących zajęcia podczas wycieczki (kontrola dzienników, protokoły spotkań z kadrą wycieczki, obserwacje);
- 12) jadalny (w przypadku prowadzenia własnej stołówki);
- 13) informacje o przeprowadzonych kontrolach wycieczki (książka kontroli).

9. NADZÓR NAD WYPOCZYNIEM ORGANIZOWANYM ZA GRANICĄ.

1. Nadzór nad wycieczką organizowaną **za granicą** sprawuje kurator oświaty właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wycieczki (art. 92o ust. 1 Ustawy).
2. W ramach nadzoru **kurator oświaty zbiera i analizuje informacje** o stanie i warunkach realizacji wycieczki za granicą, może żądać od organizatora wycieczki dokumentacji wycieczki oraz dodatkowych informacji związanych z organizacją i przebiegiem wycieczki, w tym także po jego zakończeniu (art. 92o ust. 2 Ustawy).

10. WYPADEK PODCZAS WYPOCZYNIU.

1. Zgodnie z art. 92l ust. 1 Ustawy **każda osoba** wchodząca w skład kadry wycieczki, która powzięła wiadomość o wypadku z udziałem uczestnika wycieczki, **niezwłocznie udziela mu** pierwszej pomocy i zapewnia opiekę, a w razie potrzeby **powiadamia** podmioty ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.
2. **Kierownik wycieczki lub upoważniony przez niego wychowawca wycieczki** o każdym wypadku podczas wycieczki **zawiadamia niezwłocznie (art. 92l ust. 2):**
  - 1) rodziców uczestnika, który uległ wypadkowi, albo osobę wskazaną przez pełnoletniego uczestnika wycieczki w karcie kwalifikacyjnej;
  - 2) organizatora wycieczki;

- 3) kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wycieczki oraz kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce lokalizacji wycieczki;
  - 4) organ prowadzący szkołę lub placówkę, dyrektora szkoły lub placówki oraz radę rodziców - w przypadku gdy organizatorem wycieczki jest szkoła lub placówka;
  - 5) prokuratora - w razie wypadku śmiertelnego, ciężkiego lub zbiorowego;
  - 6) państwowego inspektora sanitarnego - w przypadku zatrucia pokarmowego, do którego doszło na terenie kraju.
3. Kierownik wycieczki albo upoważniony przez niego wychowawca wycieczki przeprowadza po wypadku postępowanie powypadkowe oraz sporządza protokół powypadkowy, który zawiera (art. 92l ust. 4):
- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania uczestnika, który uległ wypadkowi;
  - 2) okoliczności wypadku;
  - 3) działania podjęte w związku z wypadkiem;
  - 4) skutki wypadku;
  - 5) miejscowość lub miejsce i datę sporządzenia protokołu oraz podpis osoby sporządzającej protokół.
4. Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach, po jednym dla rodziców uczestnika, który uległ wypadkowi, albo pełnoletniego uczestnika wycieczki, który uległ wypadkowi, lub osoby wskazanej przez niego w karcie kwalifikacyjnej, organizatora wycieczki i **kuratora oświaty** właściwego ze względu na miejsce lokalizacji wycieczki (art. 92l ust. 6 Ustawy).

11. ORGANIZACJA WYCIECZKI ZA GRANICĄ.

1. W przypadku wycieczki organizowanej za granicą organizator **ma obowiązek zawrzeć** umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz uczestników wycieczki, o ile obowiązek zawarcia takiej umowy nie wynika z odrębnych przepisów (art. 92c ust. 4 pkt 1 Ustawy).
2. Co najmniej jedna osoba spośród kadry wycieczki **zna** język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w krajach tranzytowych i kraju docelowym (art. 92c ust. 4 pkt 2 Ustawy).

12. UBEZPIECZENIE UCZESTNIKÓW WYCIECZKI KRAJOWEGO.

W przypadku organizowania wycieczki na terenie kraju ubezpieczenie uczestników wycieczki nie jest obowiązkowe, ale zalecane. Uczestników można ubezpieczyć

od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), a wychowawców od odpowiedzialności cywilnej (OC).

UWAGA!

Przypominamy, że zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 16 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniu przestępczością na tle seksualnym, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi pracodawcy lub inni **organizatorzy** w zakresie takiej działalności **są obowiązani** do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

W celu uzyskania informacji z Rejestru z dostępem ograniczonym należy:

1. Założyć na stronie internetowej rps.ms.gov.pl konto użytkownika instytucjonalnego,
2. Przesłać pisemne zgłoszenie utworzenia konta do Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego (BI KRK),
3. Po aktywowaniu konta przez BI KRK wygenerować pytanie do systemu RSPTS, które należy opatrzyć kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym e-PUAP. Informacje uzyskane z RSPTS udostępniane są w sposób umożliwiający sporządzenie z nich wydruku. Strona rps.ms.gov.pl umożliwia sprawdzenie autentyczności wydruku informacji z RSPTS. Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniu przestępczością na tle seksualnym, dopuszczenie osoby do pracy lub innej działalności opisanej powyżej bez uzyskania informacji z RSPTS podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.

Więcej informacji na temat organizacji wypoczynku (w tym pytania i odpowiedzi) oraz obowiązków organizatorów można znaleźć na stronach:

<https://wypoczynek.men.gov.pl/strona/Organizatorzy>

<https://www.gov.pl/web/edukacja/wypoczynek>